

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO
S A K Y M A S

D L MOKYTOJO PROFESIJOS KOMPETENCIJOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2007 m. sausio 15 d. Nr. ISAK-54
Vilnius

Vadovaudamasi Valstybinės pedagogų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo pertvarkos programos gyvendinimo priemone, patvirtint Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. gegužės 25 d. nutarimu Nr. 468 (Žin., 2006, Nr. [60-2139](#)), 1.2 punktu, tvirtinu Mokytojo profesijos kompetencijos aprašą (pridedama)

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTR

ROMA ŽAKAITIENĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
švietimo ir mokslo
ministro 2007 m. sausio
15 d. sakymu
Nr. ISAK-54

MOKYTOJO PROFESIJOS KOMPETENCIJOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokytojo profesijos kompetencijos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja mokytojo profesinės veiklos pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio, atitinkamas specialiojo ugdymo, profesinio mokymo, neformaliojo vaikų švietimo programas kompetencijų grupes, kompetencijas, gebėjimus.

2. Aprašo paskirtis – nustatyti vienodus mokytojų rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo kriterijus, reikalingus profesinėje veikloje.

3. Apraše vartojamos šios vokos:

Bendrakultūrinė kompetencija – žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos ir kitos asmeninės savybės, susijojančios su žmogaus veikla konkrečioje(-iose) kultūroje(-ose).

Profesinės kompetencijos – mokytojo žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiniai ir kitos asmeninės savybės, reikalingos su kmingai bendrajai ugdymo veiklai, jos nespecifikuojant pagal ugdymo turinio koncentrus/sritis.

Bendrosios kompetencijos – žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiniai, kitos asmeninės savybės, reikalingos mokytojo veiklai ir galimos perkelti iš vienos į šios veiklos kitą.

Specialiosios kompetencijos – mokytojo žinios, gebėjimai, vertybinės nuostatos, požiniai ir kitos asmeninės savybės, susijojančios su kmingąjo veikla konkrečiame ugdymo turinio centre/srityje.

Kitos Apraše vartojamos šios vokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo statyme (Žin., 1991, Nr. [23-593](#); 2003, Nr. [63-2853](#)) vartojamas šias vokas.

4. Mokytojo profesijos kompetencijos apima bendrakultūrinę, profesines, bendrasias ir specialias kompetencijas.

II. MOKYTOJO BENDRAKULTŪRINĖ KOMPETENCIJA

5. Mokytojo bendrakultūrinė kompetencijų sudaro mokėjimas ir sugebėjimas:

5.1. saugoti ir plėtoti daugiakalbį, tautinį mažumų patirtimi praturtintą Lietuvos kultūrą;

5.2. dalyvauti kuriant pilietinį visuomenę: suvokti švietimo demokratizavimo, decentralizavimo procesus, paaiškinti šalies konstitucinius demokratijos teorijos ir praktikos aspektus ir palaikyti teisiniu normų laikymąsi;

5.3. gerbti ugdytinio socialinį, kultūrinį, kalbinį ir etninį tapatumą;

5.4. vadovautis šiuolaikine švietimo paskirties samprata: kurti informacinę ir žiniatvarkinę visuomenę;

5.5. integruoti pasaulio istorijos, geografijos, kultūros žinias vertinant Europos Sąjungos šalių kultūrų sąveiką Lietuvai;

5.6. dalyvauti visuomenės ir švietimo kaitos procesuose naudojant socialinius, gamtos mokslų, naujų technologijų pasiekimus ir atliepti modernizacijos visuomenės iššūkius;

5.7. vertinti namų aplinkos vaidmenį ir šeimos vertybių skirtumus bendraujant su mokiniais ir jų tėvais (globalais, rėmėjais);

5.8. mokyti mokinius vadovaujantis bendražmogiškais vertybėmis.

III. MOKYTOJO PROFESINĖS KOMPETENCIJOS

6. Mokytojo profesinės kompetencijos:

6.1. informacinių technologijų naudojimo;

6.2. ugdymo(si) aplinkos kūrimo;

6.3. dalyko turinio planavimo ir tobulinimo;

6.4. mokymo(si) proceso valdymo;

6.5. mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo;

6.6. mokinių motyvavimo ir paramos jiems;

6.7. mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo;

6.8. profesinio tobulinimo.

7. Informacinių technologijų naudojimo kompetencijų sudaro mokymasis ir sugebėjimas:

7.1. naudoti kompiuterio techninį ir programinį rangą, pagrindines interneto paslaugas mokymo(si) procese, rengiant tekstus ir vaizdines informacijas;

7.2. ugdyti mokinius informacinėje kultūros sistemingai plėtojant jų kompiuterinį raštingumą, laikantis etinių ir higieninių darbo su kompiuteriu reikalavimų.

8. Ugdymo(si) aplinkos kūrimo kompetencijų sudaro mokymasis ir sugebėjimas:

8.1. kurti saugią, mokinio emocinę, socialinę, intelektualinę, dvasinę vystymąsi palaikančią ugdymo(si) aplinką;

8.2. saugiai ir veiksmingai pritaikyti fizinę erdvę, naudoti informacijos ir komunikacijos technologijas, rankius ir priemones;

8.3. kurti toleranciją ir bendradarbiavimą skatinančią aplinką, kurioje mokinys turi galimybes rodyti iniciatyvą, veikti savarankiškai ir atrasti bendraminį;

8.4. kurti palankią ugdymo(si) aplinką, kurioje mokinys jaučiasi saugus ir pasitikintis savimi bei kitais.

9. Dalyko turinio planavimo ir tobulinimo kompetencijų sudaro mokymasis ir sugebėjimas:

9.1. parengti mokymo programą, teminį planą remiantis ugdymo reglamentuojančiais dokumentais;

9.2. formuluoti mokymo(si) tikslus bei uždavinius;

9.3. atrinkti mokymo(si) metodus, tinkamus mokymo(si) tikslams pasiekti;

9.4. parengti mokiniams domi ir patraukli mokymo(si) medžiagą;

9.5. numatyti išteklius, būtinus mokymo(si) tikslams pasiekti.

10. Mokymo(si) proceso valdymo kompetencijų sudaro mokymasis ir sugebėjimas:

10.1. siekti pusiausvyros tarp žinių perteikimo ir konsultavimo, vadovavimo ir lyderiavimo, stebėsenos ir priežiūros;

10.2. taikyti įvairias psichosocialines ir edukacines intervencijas, padedančias valdyti konfliktus ir priimti sprendimus;

10.3. tikslingai taikyti šiuolaikines ugdymo(si) technologijas ir mokymo(si) metodus;

10.4. prieinamai ir suprantamai mokiniui perteikti ugdymui(si) reikalingą informaciją;

10.5. naudoti varias ugdymo strategijas, pl tojan ias mokini kritin m stym , problem sprendim ir k rybiškum ;

10.6. dalyvauti kuriant ir gyvendinant integruot speciali j poreiki mokini ugdymo(si) programas.

11. Mokini pasiekim ir pažangos vertinimo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

11.1. derinti kiekybin ir kokybin , formali ir neformali mokini pasiekim vertinimo strategijas užtikrinant intelektualin , socialin ir fizin mokini vystym si;

11.2. vertinti mokini pasiekimus pagal vienodus vertinimo kriterijus;

11.3. pasirinkti mokini pasiekim ir pažangos vertinimo tipus, b dus ir metodus pl tojant mokini mokymosi paj gumus;

11.4. vertinti mokini socialin pažang .

12. Mokini motyvavimo ir paramos jiems kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

12.1. ugdyti mokini geb jim sivertinti ir pasitik ti savimi;

12.2. sukurti aplink , padedan i mokiniui patirti pažinimo džiaugsm ;

12.3. sudominti mokinius mokomuoju dalyku;

12.4. pad ti mokiniams spr sti mokymosi problemas.

13. Mokinio pažinimo ir jo pripažinimo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

13.1. vertinti mokinio vystym si, pažintines galias ir veickl vadovaujantis psichologijos teorijomis;

13.2. empatiškai identifikuoti mokinio emocinius sunkumus ir ypating nerim ;

13.3. atpažinti specialiuosius mokini poreikius suteikiant papildom pagalb ;

13.4. atpažinti skirting mokini poži r mokym si kuriant mokymosi galimybes;

13.5. identifikuoti išimtinius atvejus, kelian ius gr sm vaiko sveikatai ir psichosocialinei raidai;

13.6. pripažinti mokinio individualum kaip vertyb , laiduojan i mokymosi pažang .

14. Profesinio tobul jimo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

14.1. objektyviai vertinti savo galias profesin je veikloje išlaikant savigarb ir pasitikint savimi;

14.2. projektuoti karjer : planuoti, sistemingai tobulinti savo profesin veickl .

IV. MOKYTOJO BENDROSIOS KOMPETENCIJOS

15. Mokytojo bendrosios kompetencijos:

15.1. komunikacin ir informacijos valdymo;

15.2. bendravimo ir bendradarbiavimo;

15.3. tiriamosios veiklos;

15.4. reflektavimo ir mokymosi mokyti;

15.5. organizacijos tobulinimo bei poky i valdymo.

16. Komunikacin ir informacijos valdymo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

16.1. taisyklingai vartoti kalb realioje ir/ar virtualioje profesin je aplinkoje;

16.2. bendrauti užsienio kalba(-omis);

16.3. naudoti verbalinius ir neverbalinius komunikavimo b dus skatinant mokini bendravim ir bendradarbiavim ;

16.4. konceptualiai ir vaizdžiai išreikšti savo id jas bei interpretuoti mintis, faktus ir jausmus skirtinguose profesin s veiklos kontekstuose naudojant komunikacijos priemones;

16.5. atlikti ugdymui aktualios informacijos paiešk : žinoti, atrinkti ir naudoti adekva ias duomen bases.

17. Bendravimo ir bendradarbiavimo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

17.1. bendrauti ir bendradarbiauti su vairiais skirting kult r asmenimis darbo srityje ir socialin je aplinkoje bei geb ti spr sti konfliktus;

17.2. skatinti aktyv mokini bendravim ir bendradarbiavim klas je;

17.3. bendradarbiauti su kolegomis, pagalbiniu personalu, profesinio orientavimo ir kitais specialistais, kuriant ugdymo(si) prielaidas ir vertinant mokymosi pasiekimus;

17.4. bendrauti su mokini t vais (glob jais, r pintojais) pripaž stant j vaidmen , teises ir atsakomyb sudarant ugdymo(si) s lygas;

17.5. bendradarbiauti su pagalb vaikui ir šeimai teikian iomis organizacijomis.

18. Tiriamosios veiklos kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

18.1. pasirinkti adekva i tyrimo strategij , strukt r ir metodus projektuojant tyrim ;

18.2. organizuoti profesin s veiklos tyrim .

19. Reflektavimo ir mokymosi mokyti kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

19.1. organizuoti savo mokym si individualiai ir grup je;

19.2. vertinti profesin s praktikos privalumus ir tr kumus numatant profesinio tobul jimo perspektyvas;

19.3. nuolat tikslingai atnaujinti žinias ir lavinti g džius.

20. Organizacijos tobulinimo bei poky i valdymo kompetencij sudaro mok jimas ir sugeb jimas:

20.1. produktyviai dalyvauti mokyklos savivaldos institucij veikloje ir adekva iai vertinti problemiškas situacijas mokykloje;

20.2. vadovautis mokyklos kait reglamentuojaniais dokumentais;

20.3. dalyvauti projekt veikloje.
